Sjøfartsdirektoratet
Norwegian Maritime Authority

Risikovurdering i praksis

Willy Kristoffersen, mannskapsansvarlig Nergård Havfiske AS
Hilde Stange, seniorrådgiver seksjon risikostyring og HMS, Sjøfartsdirektoratet

Risikovurdering

Fisker (24) døde etter å ha blitt dratt over bord av redskap

BLE BØYD: ifølge rapporten skjedde ulykken da teinestrengen, som var kommet i spenn, bøyde ned stålpinnen, før den glapp over og traff fiskeren. Bilde til venstre er fra en rekonstruksjon og viser stålpinnen som ble bøyd. Foto: STH

Av ASTRID ØVRE HELLAND01. februar 2017, kl. 10:01

Sjøfartsdirektoratet
Norwegian Maritime Authority

For ulykker skjer…

Fikk begge anklene knust.
Den skadde gikk opp på toppen av fiskeblokker som var stablet i heisen til lasterommet. Wiren på heisen slet og heisen datt ned.

Alvorlig hodeskade
Under lossing av en not fra en fiskebåt ved kai oppstod det en hendelse der noten med kjetting falt i hode på den skadde. Han fikk alvorlige hodeskader og ligger i kunstig koma på regionsykehuset i Tromsø.

Store smerter i lår/hofte.
Rullen på notlegger falt ned fra notleggeren. Den traff nota og gjorde et byks til siden og traff foten til fiskeren.

Brann i mindre fiskefartøy - to personer om bord.
Brann i maskinrom. Beholdt maskindør og lufting stengt så ikke brann fikk utvikle seg. Fikk ropt Mayday. Ferge og ambulansebåt kom til utsetting. Fikk kontroll over brannen men mye røyk og brannskade i maskinrom.

Klemskade på dekk fiskefartøy
Fisker var uerfaren og hold seg ikke i sikker sone. Ved flytting av sekk fra hekk til stb. side kom personen i klem mellom aktre blokk/framhaler og aktre snurpedavit.

Fikk venstre hånd i klem mellom sjakkel/tau til tørketrommel og rekke, under inntaking av trålsekk. Det var en del bølger og bevegelse i båten. Dette medførte klemskade og dype kutt i lillefinger, ringfinger og håndflate på venstre hånd.

Risikovurdering:
Vi har hatt gjennomgang av alle skipets arbeidsoperasjoner, hvor hele besetningen har deltatt. Disse operasjonene har vært gjennomført i årevis og er ren rutine blant besetningen.

Forebyggende tiltak:
Vi har nå endret rutinene for denne arbeidsoperasjonen.

Satt fast i transportbånd
Lærlingen satte fast venstrehanden mellom to band under stabling av rekekartonger i rommet. Dette medførte at handen ble klemt og fikk brannsår. Han klarte å stoppe bandene ved å sparke ledningen utav motoren til bandet, og kom seg løs.
*Nødstoppknapp vil flyttes slik at den også nås i den posisjonen som lærlingen hadde da ulykken skjedde.

Dratt inn i vinsj
Ved levering til fiskemottak i Myre/Øksnes i Vesterålen hadde den skadde personen blitt dradd inn i vinsj og gått to ganger rundt. Var blitt fraktet med ambulanse til Stokmarknes hvor helikopter hadde fraktet han videre til UNN, Tromsø. Alvorlig skadet.

Sjøfartsdirektoratet
Norwegian Maritime Authority

Fiskere er sikkerhetsbevisste

Hvorfor er det da så få som utfører risikovurdering?

Flere teorier:

- uvilje mot papirarbeid
- manglende forståelse og motivasjon
- ser ingen nytteverdi
- manglende kompetanse om metode
- uklart hvem som har ansvaret
- manglende tid og ressurser

Sjøfartsdirektoratet
Norwegian Maritime Authority

Finnes det hjelp å få?

- Yrkesfisker.no
- Fiskrisk.no / https://www.sjofartsdir.no/risikovurdering

Velg driftsform

Fiskefartøy

Garnfiske

Juksa- og dorgefiske

Linefiske

Notfiske

Snurrevadfiske

Teinefiske

Tråling

NERGÅRD

Nergård Havfiske AS er et trålerrederi som eier og drifter fem trålere. I 2016 fiske trålerne i underkant av 25 tusen tonn fisk (sløyd vekt) til en verdi av mer enn en halv milliard kroner.

Administrasjonen i Harstad har 7 ansatte og rederiet eier og drifter følgende båter:

M/Tr J. Bergvoll
M/Tr Tønsnes
M/Tr Ole-Arvid Nergård
M/Tr Kågtind
M/Tr Kasfjord

Rederiets besøksadresse er:
Langnesveien 18
9408 Harstad

Telefon: 77 01 96 00
E-post: firmapost@yras.no

NERGÅRD

Familiarisering

Lars 9407 Harstad Gjest

Utsjekk

Familialeseringen er teoretisk og praktisk. Det er brukt til strekkelig tid til praktisk øving.
For hver enkelt punkt/maskin/operasjon har vi gått gjennom:

☐ Virkemåte og oppbygging	☐ Viktige faremoment	☐ Brukerrettledning
☐ Betjening, bruk og bruksområde	☐ Krav til sikker bruk	☐ Regelverk til bruk av maskinen
☐ Vedlikehold og kontroll	☐ Evt. Bruk av verneutstyr	☐ Rutiner knyttet til arbeidsoperasjon

- [X] Opplæringsansvarlig - SKIPPER
- [X] U2 - Mob-båt
- [X] U1 og U3 - Redningsutstyr
- [X] U4 - Brann/slokkeutstyr
- [X] Gjennomgang av rømningsveier ihht Brann og sikkerhetsplanen
- [X] Gjennomgang risikovurdering datert 03/17
- [X] Orientering om fartøyets ISM-system, herunder Utpekt person og egen instruks
- [X] Spesiell orientering om selskapets miljøpolitikk, herunder nulltoleranse for utkast av fisk samt giftig og uorganisk avfall
- [X] Orientering om prosedyre for personlig hygiene
- [X] Orientering i henhold til instruks gitt av skipper.
- [X] Kjentmannsrunde på båten

Undertegnede bekrefter at jeg er blitt familialesert i punktene ovenfor, etter krav i "Forskrift av 1.januar 2005 nr. 8 om arbeidsmiljø,sikkerhet og helse for arbeidstakerepå skip (ASH-forskriften)".

I sjøen den TROMSØ 27.04.2017

Jeg har gitt opplæringen Torgeir

Jeg har mottatt opplæringen

Risikovurdering oppdelt i kapitler og punkter

Eksempel:

Arbeidsoppgave

Kapittel:01. Klargjøring av fartøy

0101. Tar om bord proviant
0102. Fylling av brennstoff og ferskvann
0103. Kjøring av truck på kai
0105. Tar om bord redskaper
0106. Tar om bord kasser, kontainere, emballasje etc

Kapittel: 02. Setting av redskaper

0201. Klargjøring av trålsekk for å starte skyting av trål, uthaling av trål og gear
0202. Koble sveiper til tråldører
0203. Skyting av tråldører

Kapittel: 03 Haling av redskaper

0301. Hiver tråldører opp i arrangement
0302. Koble mellomstykke til sveipvinsj
0303. Hiver inn sveiper og trål
0305. Hiver inn trålbelgen og trålsekken
0306. Tømming av trålsekk i mottaksbinge

Kapittel: 04. Behandling av fangst

0401. Bløgging av fisk
0402. Sortering, sløying og skylling av fangst
0403. Sortering og frysing av fangst
0404. Transport av fangst til kasser eller kontainere
0405. Rydding og spyling av fabrikkdekk før og etter fiskearbeid

Kapittel: 05. Arbeid i lasterom

0501. Arbeid ved transportband
0502. Klargjøring av kasser eller kontinere i lasterom
0503. Ising av fangst i kasser eller kontainere. Stuing av frossen fisk i blokker

Risikovurdering koblet opp mot uønskede hendelser

Eksempel:

	År					
	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Kobling mot risikovurdering	Skade dato	Skade dato	Skade dato	Skade dato	Skade dato	Skade dato
0000. Annet			15.01.2014 17.12.2014		18.02.2016	26.03.2017
0101. Tar om bord proviant					10.03.2016	
0104. Reparasjon av fiskeredskaper		29.04.2013 12.10.2013	25.02.2014 27.09.2014	16.12.2015	12.09.2016	
0201. Klargjøring av trålsekk for å starte skyting av trål, uthaling av trål og gir				14.10.2015		23.02.2017
0203. Skyting av tråldører		04.03.2013		28.05.2015 18.06.2015 08.11.2015		
0303. Hiver inn sveiper og trål				09.02.2015	06.10.2016 16.10.2016	
0305. Hiver inn trålbelgen og trålsekken	04.03.2012 03.06.2012		21.02.2014 19.06.2014		25.03.2016 05.10.2016	18.03.2017

KS-0179 Rapport om sjøulykke,arbeidsulykke og nestenulykke

Sjøfartsdirektoratet
Norwegian Maritime Authority

Rapport om sjøulykke, arbeidsulykke og nestenulykke

Skipsfører eller rederi er ansvarlig for at rapport om sjøulykke og arbeidsulykke sendes Sjøfartsdirektoratet innen 72 timer etter hendelsen.
Les mer om rapportering av ulykker på skip: www.sjofartsdir.no/ulykke.

Skjemaet sendes: postmottak@sjofartsdir.no
Post: Sjøfartsdirektoratet, Pb 2222, N-5509 HAUGESUND, Norway
Fax: 52 74 50 01

Del A. Generelt

Fartøyets navn:	Kjenningssignal:
Type fartøy:	IMO nr:
Dato ved ulykkestidspunktet:	Klokkeslett:
Posisjon ved ulykkestidspunktet:	
Geografisk område:	Type farvann:
Kontaktperson:	
Telefon:	E-post:

Hva har skjedd? Gi en kortfattet beskrivelse av hendelsesforløpet før, under og etter ulykken:

Fortsett evt på side 4 (Del K)

Konsekvenser (kryss av så mange som nødvendig):

☐ tap av liv	☐ personskade	☐ ingen personskade
☐ fartøy tapt eller forlatt	☐ fartøy/utstyr skadet	☐ ingen skade på fartøy

Del H. Risikovurdering – risikoanalyse

Hadde dere hatt gjennomgang av farer ved skips- eller arbeidsoperasjonen? Hvordan ble dette gjort? Hvem deltok?

Del I. Forebyggende tiltak

Er det satt i verk forebyggende tiltak på skipet eller i rederiet? (på kort og lang sikt)

Del J. Verneombudets kommentar

Plass avsatt for verneombudets kommentar til hendelsen:

Øvelse i risikovurdering

- https://www.sjofartsdir.no/risikovurdering

Sjøfartsdirektoratet
Norwegian Maritime Authority

Veiledningsmateriell

www.yrkesfisker.no

